

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.01.2007, sp. zn. 3 To 161/2006, ECLI:CZ:VSOL:2007:3.TO.161.2006.1

Číslo: 24/2008

Právní věta: Protože v ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ve kterém jsou taxativně vypočteny opravné prostředky, u nichž obhájci náleží mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby, není uvedena stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, pak za tento úkon právní služby (tj. podání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání) náleží odměna jen ve výši jedné poloviny úkonu, neboť se zřetelem na ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu jde svou povahou a účelem o úkon nejbližší úkonům právní služby uvedeným v ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 25.04.2006

Spisová značka: 3 To 161/2006

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna ustanoveného obhájce

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. d) předpisu č. 177/1996Sb.

§ 11 odst. 2 písm. d) předpisu č. 177/1996Sb.

§ 11 odst. 3 předpisu č. 177/1996Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud zamítl stížnost obhájce JUDr. A. Š. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 12. 2006, sp. zn. 36 T 5/2006, v trestní věci odsouzeného R. K.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením rozhodl vyšší soudní úředník Krajského soudu v Ostravě tak, že podle § 151 odst. 2, odst. 3 tr. ř. přiznal obhájci JUDr. A. Š., advokátu AK O., odměnu a náhradu hotových výdajů za poskytnutou obhajobu odsouzeného R. K. takto:

1/ za první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy obhajoby

§ 11 odst. 1 písm. b), § 12 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 235/1997 Sb.

(dále jen advokátního tarifu) 2025 Kč

2/ za účast při vyšetřovacích úkonech

§ 11 odst. 1 písm. e), § 12 odst. 1 advokátního tarifu

(1 x 2025; 4 x 2700) 12 825 Kč

3/ za další poradu s klientem přesahující 1 hod.

§ 11 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb.

(1 x 2070) 2070 Kč

4/ze sepis návrhu na provedení důkazu listinami

§ 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb.

(1 x 2070) 2070 Kč

5/za prostudování spisu při skončení vyšetřování

§ 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu

(1 x 1350) 1350 Kč

6/ za sepis žádosti o bezplatnou obhajobu

§ 11 odst. 2 písm. d), odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb.

(1 x 1350) 1350 Kč

7/ za sepis stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání

§ 11 odst. 2 písm. d), odst. 3, § 12 odst. 1 advokátního tarifu

(1 x 1350) 1350 Kč

8/ za účast na jednání před soudem

§ 11 odst. 1 písm. g) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb.

(2 x 2070) 4140Kč

9/ režijní paušál

§ 13 odst. 3 advokátního tarifu a vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb.

(8 x 75; 5 x 300) 2100 Kč

t e d y c e l k e m 28 965 Kč

Proti tomuto usnesení podal v zákonné lhůtě stížnost obhájce JUDr. A. Š. Ve stížnosti nesouhlasí se snížením odměny advokáta za první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy obhajoby a za účast u vyšetřovacího úkonu téhož dne, tj. 3. 3. 2006, kdy mu byla odměna zvýšena pouze o 50 % namísto požadovaného zvýšení o 100 %, když má za to, že úkony byly provedeny po obvyklé pracovní době advokátních kanceláří a jsou tedy úkonem časově náročným.

Dále nesouhlasil s výší přiznané odměny za sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, sepsané dne 4. 3. 2006 s odůvodněním, že se jedná o úkon podle § 11 odst. 2 písm. d), odst. 3 advokátního tarifu, když mu podle něj měla být za uvedený úkon přiznána odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu za právní úkon „písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé“.

Současně namítl nesprávnost postupu soudu I. stupně, když podání soudu ze dne 3. 10. 2006 označené jako „Doplnění žádosti o přiznání bezplatné obhajoby“ nevyhodnotil jako právní úkon a odměnu mu nepřiznal.

V závěru své stížnosti proto navrhl, aby Vrchní soud v Olomouci, nebude-li jeho stížnosti vyhověno podle § 146 odst. 1 tr. ř., v souladu s § 149 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení krajského soudu zrušil.

Vrchnímu soudu v Olomouci byla věc předložena jako soudu stížnostnímu ve smyslu § 146 odst. 2 písm. c) tr. ř. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že opravný prostředek byl podán ve stanovené lhůtě podle § 143 odst. 1 tr. ř., osobou oprávněnou podle § 142 odst. 1 tr. ř. Ustanovení § 151 odst. 4 tr. ř. opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí formou stížnosti připouští. Vrchní soud v Olomouci v souladu s ustanovením § 147 odst. 1 písm. a, b) tr. ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení i řízení, jež tomuto rozhodnutí předcházelo, a shledal podanou stížnost nedůvodnou. Vrchní soud v Olomouci je vázán revizním principem stížnostního řízení, musel tedy přezkoumat všechny výroky napadeného usnesení a přihlížel i k těm vadám, které nebyly ve stížnosti výslovně vytykány. Tento princip není absolutní a je omezen v několika směrech. Stěžovatel může projevit svoji vůli napadnout usnesení ve vztahu k určité osobě nebo věci a tato vůle musí být zásadně při přezkoumávání respektována. Dosah revizního principu je dále limitován zákazem reformatio in peius. S ohledem na skutečnost, že stížnost byla podána do rozhodnutí, jež je podmíněno návrhem obhájce ve smyslu § 151 odst. 2, odst. 3 tr. ř., u něhož dochází k prolomení tzv. zásady oficiality, soud při rozhodování byl limitován i samotným rozsahem podaného návrhu obhájce co do jednotlivých úkonů i výše odměny, případně náhrad, které obhájce požadoval.

Podkladem pro napadené rozhodnutí se stalo vyúčtování poskytnutých právních služeb obhájcem došlé krajskému soudu dne 30. 10. 2006, které bylo podáno včas i z hlediska nároku na jeho uplatnění, tj. ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, tak jak to ukládá ustanovení § 151 odst. 2 tr. ř. Rovněž výpočet výše odměny za 1 úkon právní služby byl v souladu s tarifní hodnotou podle § 10 odst. 3 písm. c) advokátního tarifu (1500 Kč - 10 %), tedy 1350 Kč, když proti obžalovanému bylo dne 3. 3. 2006 zahájeno trestní stíhání pro trestný čin, za který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 10 let (§ 140 odst. 2 tr. zák.) a u úkonů právní pomoci uskutečněných po dobu účinnosti novely advokátního tarifu č. 276/2006 Sb., tj. od 1. 9. 2006 ve výši 2070 Kč (tj. 2300 Kč - 10 %).

Stížnostní soud, po přezkoumání napadeného rozhodnutí a vyúčtování poskytnutých právních služeb obhájcem, dospěl k následujícím závěrům.

Pokud se týká námitky obhájce s navýšením odměny za úkon dne 3. 3. 2006 toliko o 50 % namísto požadovaných 100 %, nutno konstatovat, že stížnostní soud považuje uvedené krácení krajským soudem za správné. Přiznané zvýšení odměny za citované úkony právní služby o 50 %, které byly provedeny do 22.00 hod., považuje stížnostní soud za zcela adekvátní. Z rozsáhlé judikatury k ustanovení § 12 odst. 1 advokátního tarifu vyplývá, že při stanovení míry zvýšení je vždy nutno vycházet z konkrétní okolnosti daného případu. V této konkrétní věci se stížnostní soud plně ztotožnil s odůvodněním soudu I. stupně, když tento dovedl závěr, že nárok na zvýšení z důvodu mimořádné časové náročnosti za úkony, jež byly provedeny v běžný pracovní den (od 19.00 do 21.00 hod.), tedy do noční doby do 22.00 hod., jež je sice možno považovat za časově náročné, je nutno připustit toliko do výše 50 %, zatímco v případě práce v noci či ve svátek a ve dny pracovního klidu by takovéto

zvýšení mohlo být vyšší a v případě kumulace pozdně noční doby se svátkem nebo dnem pracovního klidu by mohlo dosahovat i horní hranice přípustného zvýšení.

Stížnostní soud souhlasil se soudem I. stupně, pokud krátil odměnu za sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání o jednu polovinu. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu taxativně uvádí opravné prostředky, u nichž advokátovi náleží odměna za jeden úkon právní služby. V případě stížnosti tak lze učinit pouze proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení. Z tohoto pohledu je ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, kterého užil krajský soud, koncipováno širěji a lze z něj dovodit, že v případě podané stížnosti připadá pro vyúčtování mimosmluvní odměny právě toto ustanovení, vyjma případů zde výslovně uvedených. Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání je svou povahou nejbližší úkonům právní služby uvedeným v ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu s mimosmluvní odměnou ve výši 1/2 úkonu. Tomu ostatně odpovídá i samotný věcný charakter a rozsah podané stížnosti plně korespondující s počátečním stádiem trestního řízení před zahájením dokazování.

Vzhledem k provedení tohoto úkonu v den pracovního klidu, byla odměna za sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání krajským soudem navýšena o 100 %, podle požadavku obhájce.

K námitce stěžovatele stran nepřiznání odměny za úkon ze dne 3. 10. 2006 označený jako „Doplnění žádosti o přiznání bezplatné obhajoby“ je třeba konstatovat, že ne každé písemné sdělení soudu či orgánům trestního řízení je možno považovat za písemné podání soudu nebo orgánu, týkající se věci samé. Za takovýto úkon podle názoru stížnostního soudu je možno považovat jeho žádost o přiznání bezplatné obhajoby ze dne 26. 9. 2006, odměněného podle § 11 odst. 1 písm. d), odst. 3 advokátního tarifu. Naopak shora označenou písemnost, v níž obhájce pouze doplnil svou původní žádost, není možno považovat za konkrétní úkon právní služby, jak jej má na mysli ustanovení § 11 odst. 1, odst. 2 advokátního tarifu, neboť se jedná toliko o pouhé doplnění či upřesnění již podané žádosti, jež nemá samotný charakter úkonu právní služby, stejně tak jako další obdobná podání, jež jsou spojena s trestním řízením, např. písemné omluvy, drobná vyjádření a sdělení provedená obhájcem za obviněného. Vzhledem k tomuto nepřiznanému úkonu byl v souladu s příslušnými ustanoveními advokátního tarifu krácen rovněž režijní paušál o 1 úkon právní pomoci, tj. za 5 úkonů á 300 Kč, proti požadovaným 6 úkonům á 300 Kč (mimo dále požadovaných a přiznaných 8 x 75 Kč).

S ohledem na výše uvedené dospěl proto Vrchní soud v Olomouci k závěru, že Krajský soud v Ostravě při stanovení odměny obhájci postupoval v plné míře v souladu s ustanovením advokátního tarifu a na základě výše uvedeného nezbylo, než stížnost obhájce JUDr. A. Š. jako nedůvodnou zamítnout, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.